

Warszawa, dnia 09 grudnia 2020

Znak sprawy: BHZ.pp.880.2.18.2020

Pani
Katarzyna Gawrońska
Dyrektor
Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz
ul. R. Maya 1
61-372 Poznań

Szanowna Pani Dyrektor

Odpowiadając na Pani e-mail w sprawie aktualnego stanu prac KE w zakresie możliwości przywrócenia mączek mięsno-kostnych do żywienia zwierząt gospodarskich, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi informuje, iż w Unii Europejskiej nadal obowiązuje wprowadzony w 2001 roku, z uwagi na powiązanie choroby szalonych krów (BSE) ze stosowaniem w żywieniu zwierząt mączek zwierzęcych, zakaz stosowania tego surowca białkowego do produkcji pasz. W chwili obecnej przetworzone białko zwierzęce (PAP) jest dopuszczone wyłącznie do żywienia zwierząt akwakultury i zwierząt futerkowych. Od 2017 roku również białko owadzie może być stosowane w żywieniu zwierząt akwakultury.

W Komisji Europejskiej trwają dyskusje na temat decyzji w sprawie przywrócenia skarmiania mączkami mięsno-kostnymi, z wykluczeniem skarmiania tym samym gatunkiem. Planowane jest dopuszczenie tzw. „krzyżowego” stosowania przetworzonych białek pochodzenia zwierzęcego w żywieniu trzody chlewnej i drobiu. Oznacza to, że w żywieniu trzody chlewnej możliwe będzie stosowanie PAP wyprodukowanego z ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (uppz) pochodzenia drobiowego, natomiast w żywieniu drobiu, PAP wyprodukowany z uppz pozyskanych od trzody chlewnej. Ponadto planuje się umożliwienie żywienia trzody chlewnej oraz drobiu przetworzonymi białkami wyprodukowanymi z owadów hodowlanych.

W przypadku przeżuwaczy, ze względu na konieczność zapobiegania wystąpienia choroby TSE oraz BSE wśród tych gatunków zwierząt, Komisja Europejska w dalszym ciągu planuje utrzymać obowiązujący zakaz dotyczący żywienia tych zwierząt przetworzonymi białkami pochodzenia

zwierzęcego. Nie będzie również możliwe stosowanie uppz pochodzących od przeżuwaczy do produkcji przetworzonych białek, które następnie mogłyby być stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich. Działania te pozwolą racjonalnie wykorzystywać uboczne produkty kat. 3 pozyskane od trzody chlewnej i drobiu do produkcji materiałów paszowych o wysokiej zawartości białka, zawierających niezbędne aminokwasy egzogenne.

Proponowane zmiany legislacyjne mogą znacząco wpłynąć na rozwój rynku alternatywnych dla soi GM surowców białkowych stosowanych do produkcji pasz, ponieważ zmniejszą zapotrzebowanie przemysłu paszowego i hodowców zwierząt gospodarskich na importowane wysokobiałkowe materiały paszowe pochodzenia roślinnego, co przyniesie korzyści polskiemu przemysłowi utylizacyjnemu i paszowemu oraz hodowcom zwierząt gospodarskich.

Z wprowadzeniem ww. zmian musi wiązać się ustanowienie odpowiednich narzędzi kontrolnych w zakresie badań laboratoryjnych, pozwalających na odróżnienie białek dozwolonych od niedozwolonych w paszy dla odpowiednich gatunków zwierząt. W chwili obecnej jest to możliwe, gdyż pomyślny proces walidacji przeszła metoda laboratoryjna PCR (polymerase chain reaction) polegająca na powielaniu łańcuchów DNA, która pozwala na wykrycie niedozwolonych białek PAP z trzody chlewnej w paszy dla trzody chlewnej i PAP z drobiu w paszy dla drobiu. W ramach tej metody laboratoryjnej rozważany jest tzw. „action limit” na poziomie 100 lub 300 kopii DNA, co oznacza, że poniżej tego poziomu wynik będzie uznawany za ujemny/zgodny).

Ta wysoce wrażliwa metoda badawcza jest już stosowana do badania pasz dla zwierząt akwakultury. Ze względu na jej czułość, istnieje duże ryzyko otrzymania wyników dodatnich/niezdonych spowodowanych występowaniem zjawiska zanieczyszczeń krzyżowych na bardzo niskim poziomie. Nawet minimalne ilości materiałów z docelowych gatunków zwierząt mogą dać pozytywny, czyli niezgodny wynik próbek badanych tą metodą.

W związku z powyższym, celem uniknięcia konsekwencji wynikających z zanieczyszczeń krzyżowych, w KE dyskutowane są dwie możliwości wprowadzenia zmian legislacyjnych stosowania PAP w zakładach produkujących pasze:

- Pierwsza możliwość (zawarta w obecnym projekcie dokumentu zmieniającego załącznik IV do Rozporządzenia 999/2001) zakłada możliwość produkcji pasz z udziałem PAP odrębnie dla trzody chlewnej i odrębnie dla drobiu w dedykowanych gatunkowo zakładach, z derogacją umożliwiającą produkcję pasz dla obu gatunków w tym samym zakładzie, ale na oddzielnych liniach produkcyjnych (warunek całkowitej fizycznej separacji dotyczyłby nie tylko etapu produkcji, ale też składowania i transportu).

Takie przepisy obowiązują w chwili obecnej w odniesieniu do produkcji pasz z udziałem PAP (z trzody chlewnej lub drobiu) dla zwierząt akwakultury.

- Druga możliwość jest bardziej liberalna i zakłada możliwość wytwarzania pasz dla trzody chlewnej i drobiu w tych samych zakładach i na tych samych liniach produkcyjnych. Wymagany byłby

rozdział czasowy produkcji oraz konieczność skutecznego czyszczenia linii pomiędzy produkcją kolejnych partii.

Promowana w Komisji Europejskiej polityka „green deal”, polegająca m. in. na stwarzaniu możliwości prawnych do jak najefektywniejszego wykorzystania już wytworzonych zasobów i ograniczania negatywnego wpływu na środowisko, uwzględnia również jak najszersze wykorzystanie przetworzonych białek zwierzęcych powstałych z wygenerowanych odpadów rzeźnianych do żywienia zwierząt. Trwające w Komisji Europejskiej prace w sprawie przywrócenia możliwości skarmiania mączkami mięsno-kostnymi wymagają podjęcia stosownych działań legislacyjnych na poziomie UE. Strona polska czynnie uczestniczy w spotkaniach dotyczących przedmiotowej kwestii i wyraża poparcie dla działań Komisji Europejskiej w tym zakresie.

Z poważaniem

Magdalena Zasepa

Dyrektor

Departamentu Bezpieczeństwa Hodowli i

Produkcji Zwierzęcej

/podpisano elektronicznie/